

महाराष्ट्र शासन

क्रमांक : न्यायाप्र २००७/ (५/२००७)विशि-४

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : २२ मे, २००७

प्रति,

संचालक,

उच्च शिक्षण

महाराष्ट्र राज्य, पुणे

विषय : जनहित याचिका क्रमांक ७०/२००२ अन्वये अपंगाचा अनुशेष भरणेबाबत.

संदर्भ : १) एनजीसी २००६/अपंग अनुशेष मवि-१/ ९२९१, दिनांक २६ /१२/२००६

२) संकीर्ण २००३/ १४३ विशि-४, दिनांक २३ जानेवारी, २००४

आरक्षणानुसार अपंगाचा अनुशेष भरण्याबाबत दाखल केलेल्या, जनहित याचिका क्रमांक ७०/२००२ च्या सुनावणी दरम्यान मा. उच्च न्यायालय मुंबई यांनी अपंगाचा अनुशेष कालमर्यादेत भरण्याबाबत व हा अनुशेष भरल्याशिवाय अन्य पदभरती न करण्याबाबतचे निर्देश दिलेले आहेत.त्यानुसार शासन स्तरावर विविध उपाययोजना करण्यात येत असल्यातरी, संचालक, उच्च शिक्षण यांचे नियंत्रणाखालील सर्व विभागातील अपंगाचा अनुशेष अद्याप पूर्णतः भरलेला नाही. सद्यःस्थितीत विद्यापीठ अनुदान आयोगाने दिनांक ४ एप्रिल, २००० च्या अधिसूचनेनुसार अधिव्याख्याता पदावरील नियुक्तीसाठी नेट/सेट ही अर्हता आवश्यक केलेली आहे. त्यामुळे कोणत्याही परिस्थितीत बिगर नेट / सेट उमेदवारांची नियमित अधिव्याख्याता म्हणून नियुक्ती करता येत नाही. तथापि ही शैक्षणिक अर्हता असणा-या उमेदवारांची संख्या पुरेशी नाही. त्याचप्रमाणे विद्यापीठ अनुदान आयोगाने नेट/ सेट बरोबरच पी.एचडी. व एम.फील. अर्हतांना मान्यता दिलेली होती, परंतु मा. उच्च न्यायालय, नागपूर यांनी एम.फील. व पी.एचडी. अर्हतेस स्थगिती दिलेली आहे.

नेट/ सेट परिक्षा उत्तीर्ण होणा-यांची संख्या अत्यल्प असल्याने मागासवर्गीयांचा अनुशेष भरण्यासाठी बिगर नेट/ सेट मागासवर्गीय उमेदवारांची २ वर्षांच्या कालावधीकरीता दरमहा रु. ८०००/- या एकत्रित चेतनावर कंत्राटी पद्धतीने नियुक्ती करण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे. ही मान्यता देताना संबंधीत उमेदवारांनी दोन वर्षांच्या कालावधीत नेट/सेट परिक्षा उत्तीर्ण करणे बंधनकारक करण्यात आलेले आहे. संबंधितांनी नेट/सेट परिक्षा दोन वर्षांच्या कालावधीत

उत्तीर्ण न केल्यास त्यांची सेवा समाप्त करण्याचे व या दोन वर्षांच्या कालावधीत ही परिक्षा उत्तीर्ण करणा-यांना नियमित वेतनश्रेणीत सामावून घेण्याबाबत निर्देश देण्यात आलेले आहेत. या तरतूदीनुसारच मा. उच्च न्यायालयाचे अपंग भरतीबाबतचे निर्देश विचारांत घेऊन खालील अटींच्या अधीन राहून रु. ८००० या एकत्रित मासिक वेतनावर संबंधीत बिगर नेट/सेट अपंग अधिव्याख्यात्यांच्या दोन वर्षांसाठी कंत्राटी पध्दतीने नियुक्त्या करण्यात याव्यात.

- (१) या नियुक्त्या शासन पत्राच्या दिनांकापासून दोन वर्षे किंवा विद्यापीठाच्या विहित निवड समितीमार्फत विहित शैक्षणिक अर्हताधारक अपंग उमेदवारांची नियुक्ती होईपर्यंत यापैकी जे आधी घडेल तोपर्यंत, करण्यात याव्यात,
- (२) विद्यापीठ कायदानुसार विद्यापीठाने नियुक्त केलेल्या विहित निवड समितीमार्फत निवड झालेले अपंग अधिव्याख्याते, विहित कालावधीत नेट/सेट यापैकी परिक्षा उत्तीर्ण झाल्यास, त्यांना त्वरित नियमित वेतनश्रेणीत सामावून घेण्यात यावे,
- (३) विद्यापीठ कायदानुसार विहित निवड समितीमार्फत विहित शैक्षणिक अर्हताधारक अपंग उमेदवारांची नियुक्ती झाल्यास कंत्राटी पध्दतीने नियुक्ती केलेला अपंग अधिव्याख्याता त्यापेक्षापर हक्क सांगू शकणार नाही किंवा त्यास सेवासातत्य मिळणार नाही,
- (४) अपंगाचा अनुशेष भरतांना वरील पध्दती अवलंबल्यानंतर विद्यापीठाच्या विहित निवड समितीमार्फत विहित शैक्षणिक अर्हताधारक अधिव्याख्यात्यांच्या नियमित नियुक्त्या करण्याच्या दृष्टीने संबंधितांनी आवश्यक ती कार्यवाही सुरु ठेवावी व त्यासाठी योग्य त्या स्तरावर जाहिराती देण्यात याव्यात,
- (५) ही पदे भरतांना शासन निर्णय क्रमांक बैठक- १००२/ ९१/२००२ आस्था-२, दिनांक २५/७/२००२ मधील पद भरतीस लागू होणा-या अन्य अटी सदर प्रकरणीसुद्धा लागू रहातील.

सदर पत्र महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २००७०५२२१२३८२९००१ असा आहे.

(रा.स. अटक)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत- कुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे
सर्व सहसंचालक, उच्च शिक्षण